

A regisztrált gazdasági szervezetek száma, 2012

Tartalom

- 1 Bevezetés
- 1 A regisztrált vállalkozások
- 3 Új regisztrációk
- 3 Felszámolások
- 4 Végelszámolások
- 4 Csődeljárások
- 4 Megszűnések

Bevezetés

2012. december 31-én a regisztrált gazdasági szervezetek száma 1 millió 806 ezer volt, 16 és fél ezerrel több, mint egy évvel korábban. A növekedés a bejegyzett vállalkozások számának közel 15 ezres, a non-profit szervezetek számának 2 ezret meghaladó növekedéséből adódott össze, miközben a költségvetési és társadalombiztosítási szervezetek valamint az egyéb szervezetek száma összességében 740-nel csökkent. A gazdasági szervezetek számának bővülési üteme elmaradt az előző években tapasztalt növekedés mértékétől, mely egyértelműen a vállalkozások számának kisebb mértékű emelkedéséből adódik. A kevesebb cégbejegyzés – a visszaélések visszaszorítása érdekében hozott – törvényi változásokkal, ezen keresztül pedig a cégalapítás megszigorításával magyarázható. Egyrészt 2012. január 1-jétől megszűnt az egyórás cégbejegyzés, az adószám kiadása csak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) előzetes ellenőrzése után történhet meg. Ezzel a lépéssel megpróbálják kizárni a cégalapításból azokat a személyeket, akik korábbi cégekben adósságokat hagytak maguk után, illetve jogsértést követtek el. Az adóhatóság a vizsgálat lefolytatása után meg is tagadhatja az adószám kiadását. Másrészt 2012. március 1-jétől megemelkedett a cégbejegyzési illeték, illetve további jogszabályi szigorítások léptek életbe a cégalapításoknál.

A regisztrált vállalkozások

A regisztrált vállalkozások számának növekedését a társas vállalkozások és az önálló vállalkozók számának együttes bővülése eredményezte. 2012 végén mintegy 1 millió 666 ezer vállalkozást tartottunk nyilván, közel 15 ezerrel többet, mint egy évvel korábban. A társas vállalkozások számának bővülése a korábbi évekhez hasonlóan tovább folytatódott, mértéke viszont az előző évi érték ötödére esett vissza, 2012-ben csupán 1,1% volt. A társas vállalkozások számának kisebb mértékű emelkedése a már korábban említett jogszabályi változásokkal magyarázható. Az önálló vállalkozók száma szintén emelkedett, de a növekedés mértéke tovább csökkent, 2012-ben az előző évi értéknél 0,6 százalékponttal kevesebb, mindössze 0,8% volt.

A társas vállalkozások száma 2012. december 31-én kevéssel meghaladta a 600 ezret, ami 6 és fél ezerrel volt több, mint egy évvel korábban. A január–februári növekedés után az év további hónapjaiban stagnált a társas vállalkozások száma. A legnagyobb növekedést továbbra is a társas

vállalkozások közel héttizedét kitevő korlátozott felelősségű társaságok tekintetében regisztráltuk. Az emelkedés mértéke visszaesett az előző évhez képest. Számuk az elmúlt egy évben 4,3%-kal, 16 és fél ezerrel emelkedett.

A korlátozott felelősségű társaságok mellett a részvénytársaságok száma is átlagot meghaladóan nőtt, 3,2%-kal haladta meg a 2011. decemberi szintet.

1. tábla

A regisztrált gazdasági szervezetek számának változása

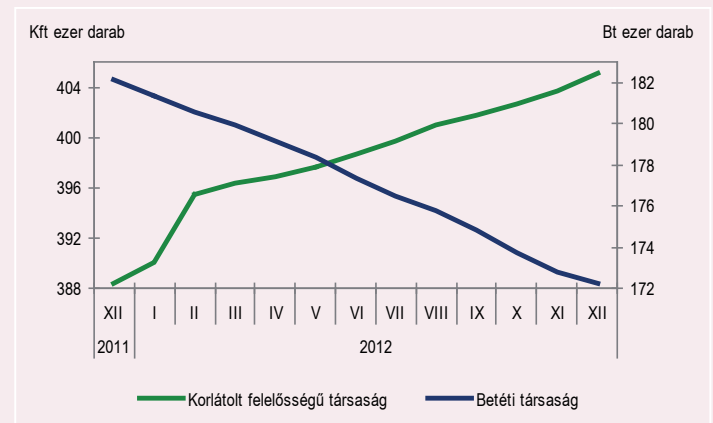
Gazdálkodási forma	2011.	2012.	Változás, %
	december 31		
Társas vállalkozás	594 097	600 759	1,12
Ebből: gazdasági társaság	582 144	588 738	1,13
Önálló vállalkozó ^{a)}	1 057 410	1 065 643	0,78
Ebből:			
egyéni vállalkozó ^{b)}	385 569	368 852	-4,34
mezőgazdasági őstermelő	363 691	373 022	2,57
Vállalkozás összesen	1 651 507	1 666 402	0,90
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	15 234	14 603	-4,14
Nonprofit szervezet	120 903	123 301	1,98
Egyéb szervezet	1 865	1 756	-5,84
Gazdasági szervezetek összesen	1 789 509	1 806 062	0,93

a) Korábban egyéni vállalkozás.

b) Korábban egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozók.

1. ábra

A korlátozott felelősségű társaságok és a betéti társaságok számának változása

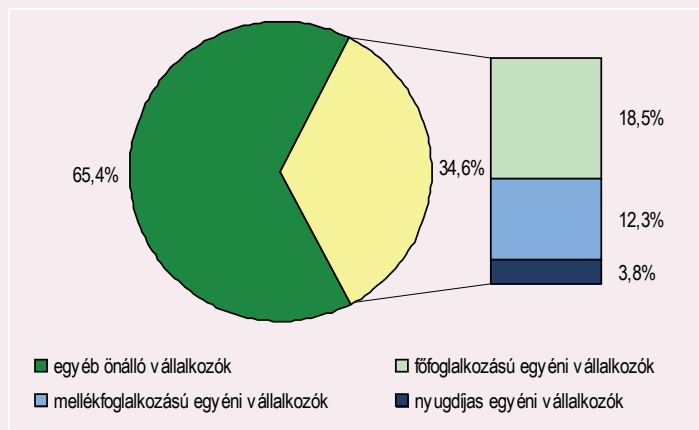
A korábbi évek tendenciája folytatódott, míg a jogi személyiségű gazdasági társaságok száma emelkedett, addig a jogi személyiséggel nem rendelkezőké tovább csökkent, mind a betéti társaságok, mind a közkereseti

társaságok száma hónapról hónapra kevesebb lett (egy év alatt összesen 5,5, illetve 6,2%-kal).

A nyilvántartásba vett **önálló vállalkozók száma** (korábbi elnevezésük egyéni vállalkozások) 2012 végén több mint 1 millió 65 ezer volt, – az elmúlt év folyamán 0,8%-kal emelkedett. A munkavégzés jellege szerint a mellékfoglalkozásúak 42,6%-ot, a főfoglalkozásúak 32,9%-ot, a nyugdíjasok pedig 24,4%-ot képviseltek. Míg a mellékfoglalkozásúak és a főfoglalkozásúak körében emelkedést tapasztaltunk, addig a nyugdíjas egyéni vállalkozók száma csökkent az egy évvel korábbi szinthez képest. Az egyéni vállalkozók (korábbi elnevezésük egyéni vállalkozói nyilvántartásban szereplő egyéni vállalkozók) aránya 34,6% volt az összes önálló vállalkozáson belül. Számuk az elmúlt kétévi emelkedés után ismét csökkent, 2012-ben 4,3%-kal.

2. ábra

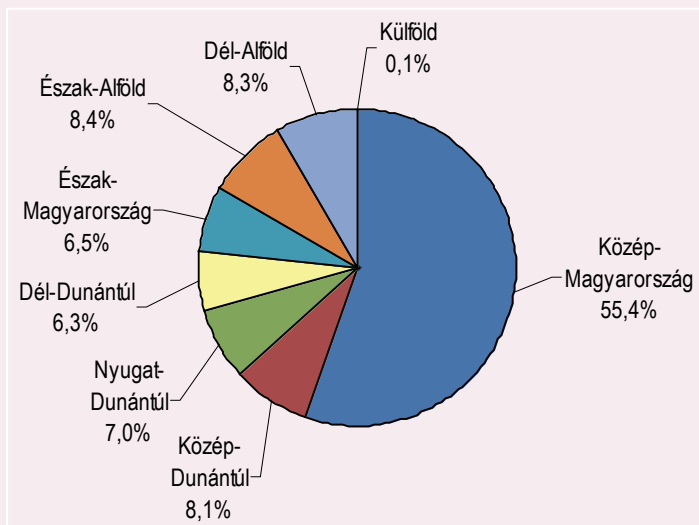
Az önálló vállalkozók megoszlása, 2012

A vállalkozások **területi megoszlása** a társas vállalkozások és az önálló vállalkozók esetében rendkívül eltérő képet mutat. Ezért a területi elhelyezkedésüket érdemes külön vizsgálni. A társas vállalkozások több mint felét Közép-Magyarországon jegyezték be, a többi régió részesedése 6,3–8,4% között mozog. Az önálló vállalkozók tekintetében az eloszlás sokkal kiegyenlítettebb: Közép-Magyarország 22,2%-os részesedését a többi régió 9,2–19,5%-kal követi.

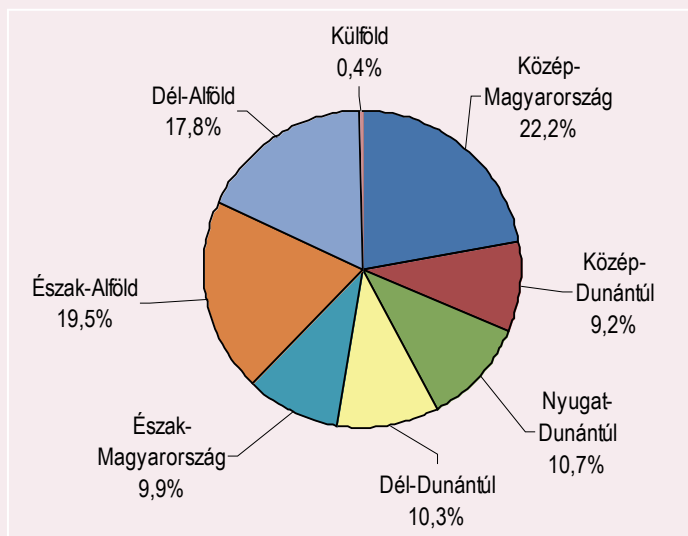
3. ábra

A társas vállalkozások területi megoszlása, 2012

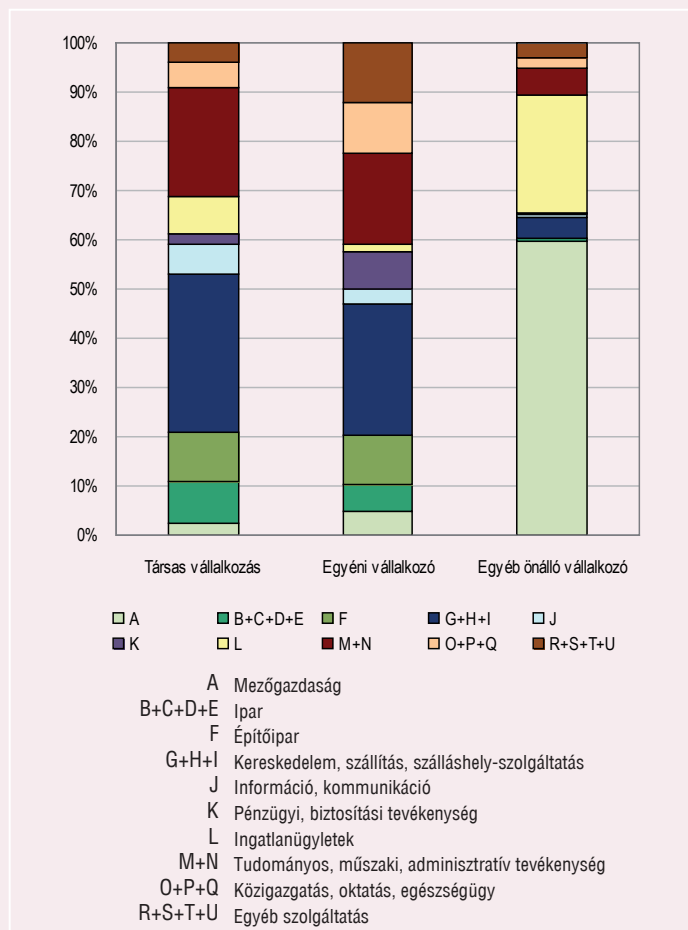
Az önálló vállalkozók területi megoszlása, 2012

4. ábra

A vállalkozások főtevékenységkénti megoszlása, 2012

5. ábra

A vállalkozások összességének **főtevékenység szerinti megoszlását** vizsgálva a vállalkozások több mint negyede a mezőgazdaságban tevékenykedik, további jelentősebb ágazatok az ingatlanügyletek (13%), a kereskedelem (12,4%), valamint a szakmai, tudományos tevékenység (jogi, számvil-

teli, adótanácsadói, mérnöki tevékenység; 10,3%). A mezőgazdasági vállalkozások aránya az őstermelők 2008. évtől kötelező regisztrációját követően nőtt meg ilyen mértékben, ezért érdemes külön-külön is áttekintünk a társas, illetve az önálló vállalkozások főtevékenység szerinti megoszlását. A társas vállalkozások esetében a legtöbb vállalkozást a kereskedelembe regisztráltuk (23,8%), utána következnek a szakmai, tudományos tevékenység (16,3%) és az építőipar (9,8%). Az egyéni vállalkozók esetében a legtöbb vállalkozás szintén a kereskedelembe található (16,8%); további jelentősebb ágazatok – hasonlóan a társas vállalkozásokhoz – a szakmai, tudományos tevékenység (12,2%) és az építőipar (9,8%). A már korábban említett őstermelőket az egyéb önálló vállalkozók között tartjuk nyilván. Körükben a mezőgazdaságban tevékenykedők aránya megközelíti a 60%-ot, és további negyedük az ingatlanügyletek ágazatban lakáskiadás-sal foglalkozik.

A vállalkozások létszám-kategóriák szerinti megoszlása a korábbi évekhez képest változatlan. A vállalkozások 99,7%-a kisvállalkozás (ezen belül a 10 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikro-vállalkozások aránya 97,8%). A középvállalkozások aránya 0,3%, a nagyvállalkozásoké pedig mindössze 0,1%.

Új regisztrációk

Az újonnan regisztrált vállalkozások száma 2012-ben közel 99 ezer volt, ez 18,4%-kal maradt el a 2011-ben történt bejegyzések számától. Mind a társas vállalkozások, mind az önálló vállalkozók regisztrációinak száma csökkent. Míg a társas vállalkozások esetében a visszaesés közel 40%-os volt, addig az önálló vállalkozások esetében csupán 3%.

Az önálló vállalkozókon belüli új egyéni vállalkozók nyilvántartásba vételének száma nagyobb mértékben, 10,9%-kal esett vissza.

2. tábla

Az új bejegyzésű, a csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt álló, valamint a megszűnt gazdasági szervezetek száma*

Megnevezés	2011	2012
Regisztrált gazdasági szervezetek száma az év végén	1 789 509	1 806 062
Új bejegyzések száma	126 921	103 424
Ebből:		
társas vállalkozás	54 257	33 940
egyéni vállalkozó	35 283	31 423
Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	8 955	7 389
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	7 004	6 249
részvénytársaság	103	106
betéti társaság	1 754	973
Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások száma	23 022	24 986
Ebből:		
korlátolt felelősségű társaság	11 959	14 433
részvénytársaság	87	90
betéti társaság	10 443	10 007
Összes csőd-eljárás, felszámolás és végelszámolás alatt állók száma az év végén	65 168	75 518
Megszűnt gazdasági szervezetek száma	79 426	87 307
Ebből:		
társas vállalkozás	24 679	27 378
egyéni vállalkozó	35 996	44 685

* A felszámolási eljárás, a végelszámolási eljárás, valamint a csőd-eljárás alá került társas vállalkozások esetében mindig csak azt az eljárást vesszük figyelembe, amelyik eljárásba az adott vállalkozás a tevékenységének be- vagy lezárása kapcsán először belekerült. Ha egy vállalkozás tevékenységét be kívánja fejezni és ezért végelszámolási eljárás alá kerül, de később végelszámolásból felszámolásba megy át, akkor ezt a vállalkozást csak a végelszámolásnál számoljuk be a statisztikákba. Így az előforduló duplikációkat figyelmen kívül hagyjuk. Mindig a megszűnés felé vezető út első lépcsőfoka szerint állítjuk elő adatainkat.

Főtevékenység szerint az új regisztrációk száma a társas vállalkozások körében kivétel nélkül minden ágazatban visszaesett a 2011. évi regisztrációkhoz képest. A legnagyobb mértékű csökkenést az építőiparban (46,1%) és a pénzügyi, biztosítási tevékenység (43,9%) területén tapasztaltuk.

Az egyéni vállalkozók némileg más képet mutatnak. Körükben 2 ágazat kivételével csökkent az újonnan indult vállalkozások száma. Emelkedést figyeltünk meg a mezőgazdaságban (67,6%) és az ingatlanügyletekben (1,6%). Átlagot meghaladóan, a társas vállalkozásokhoz hasonlóan, az építőiparban és a pénzügyi, biztosítási tevékenységben csökkent a nyilvántartásba vétel számát.

Felszámolások

A társas vállalkozások körében indított felszámolási eljárások száma 2012-ben közel 7 és fél ezer volt, ez 17,5%-os csökkenést jelent az előző évhez képest. Így már elmondhatjuk, hogy az utóbbi két évben visszaesett a felszámolások száma. A legnagyobb arányú visszaesést a betéti társaságoknál tapasztaltuk: az indított eljárások száma a 2011. évi 1754-gyel szemben az elmúlt évben 973 volt, ez 44,5%-os mérséklődést jelent. A felszámolások száma – az előző évhez hasonlóan – csupán a részvénytársaságok esetében emelkedett 2,9%-kal, 2012-ben 106 cég ellen indult ilyen eljárás.

A hitelezők a legtöbb eljárást – a korábbi évekhez hasonlóan – a kereskedelmi, szállítási és szálláshely-szolgáltatási ágazatokban, valamint az építőiparban indították a vállalkozások ellen: előbbieik száma 3003, utóbbiaké 1225 volt. Arányaiban is a legtöbb felszámolási eljárás e tevékenységekkel foglalkozók körében indult az összes regisztrált vállalkozás számához viszonyítva. A legstabilabb ágazatcsoportnak a közigazgatás, oktatás és egészségügy bizonyult.

3. tábla

Felszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységenként, 2012

Ágazatok	Felszámolások aránya, %
F Építőipar	2,09
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	1,56
B+C+D+E Ipar	1,42
L Ingatlanügyletek	1,37
A Mezőgazdaság	1,16
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	0,98
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0,94
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	0,74
J Információ, kommunikáció	0,58
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	0,27

2012-ben a nagyvállalkozások kivételével minden létszám-kategóriában visszaesett a felszámolások száma az előző évi értékekhez képest. A kisvállalkozások esetében 17,4%-kal indult kevesebb felszámolási eljárás, mint 2011-ben. A középvállalkozások kategóriájában indított felszámolási eljárások száma – az előző évek tendenciájához hasonlóan – tovább esett: a 2011. évi szint kétharmadára. Eközben a nagyvállalkozások felszámolásainak száma az előző évi 5-tel szemben, 2012-ben 8 volt.

Területi vonatkozásban megállapíthatjuk, hogy minden régióban esett a felszámolások száma. A legnagyobb visszaesést éppen abban a közép-dunántúli régióban regisztráltuk 45,4%-kal, amelyikben az előző évben egyedülként emelkedett a felszámolások száma. A többi régióban a csökkenés 10-20% körüli, bár Észak-Magyarországon, az előző évhez hasonlóan csak 5%-kal indult kevesebb eljárás.

6. ábra

A felszámolás és végelszámolás alá került társas vállalkozások száma

Végelszámolások

A társas vállalkozások lezárására a végelszámolást választók száma tovább nőtt, a 2011-ben tapasztalt – előző évhez viszonyított – kiugróan magas, 78,6%-os növekedés után számuk, 2012-ben további 8,5%-kal emelkedett. Az összes végelszámolási eljárás 2012-ben közel 25 ezer volt. Legnagyobb számban a korlátolt felelősségű társaságok tulajdonosai döntöttek vállalkozásuk lezárásáról, 14 és fél ezer esetben. Arányaiiban is ezek száma emelkedett a legnagyobb mértékben, ötödével több végelszámolási eljárást indítottak körükben, mint 2011-ben. A jogi személyiségű gazdasági társaságok közül a részvénytársaságok esetében az előző évinél kisebb mértékű emelkedést tapasztaltunk (3,4%). Ezzel ellentétben a jogi személyiség nélküli társas vállalkozások (betéti társaságok) végelszámolásainak a száma csökkent 2012-ben.

A végelszámolások száma a mezőgazdaságban, az iparban és az építőiparban csökkent az előző évhez képest, a többi ágazatban nőtt. A legjelentősebb emelkedést éppen az információs, kommunikációs vállalkozások körében tapasztaltuk, ahol a megelőző évben a legkisebb mértékű volt az emelkedés.

Habár az építőiparban csökkent a végelszámolást választó vállalkozások száma, arányaiiban még mindig ebben az ágazatban döntenek szinte a legtöbben a vállalkozásuk lezárásáról. A legmagasabb arányú a végelszámolások száma a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel foglalkozók körében, míg ebben a tekintetben a legalacsonyabb mutatóval a közigazgatás, oktatás és egészségügy rendelkezik.

4. tábla

Végelszámolási eljárás alá került társas vállalkozások aránya a regisztrált társas vállalkozások arányában tevékenységenként, 2012

Ágazatok	Végelszámolások aránya %
K Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5,38
F Építőipar	5,24
G+H+I Kereskedelem, szállítás, szálláshely-szolgáltatás	4,68
R+S+T+U Egyéb szolgáltatás	4,39
J Információ, kommunikáció	4,00
L Ingatlanügyletek	3,79
M+N Tudományos, műszaki, adminisztratív tevékenység	3,71
B+C+D+E Ipar	3,46
A Mezőgazdaság	2,79
O+P+Q Közigazgatás, oktatás, egészségügy	2,56

Végelszámolási eljárást döntően a mikrovállalkozások körében indítottak a tulajdonosok: az összes eljárás 98,3%-át, számuk 8,9%-kal nőtt az elmúlt évben. A középvállalkozások esetében az emelkedés 15,6%-os volt, míg a nagyvállalkozások végelszámolásainak száma nőtt, a tavalyi 4-gyel szemben idén 5 eljárás indult.

A régiókat számba véve a legtöbb vállalkozást felmutató Közép-Magyarországon emelkedett a legnagyobb arányban a cégbezáráások száma (34,6%). Kisebbségi növekedés volt még az észak-alföldi és a dél-dunántúli régiókban, míg a többi régióban csökkent a végelszámolások száma. A másik végletet Észak-Magyarország és Közép-Dunántúl képviselték, ahol feleannyi eljárás indult, mint egy évvel korábban.

Csődeljárások

A csődeljárások száma 2012-ben 105 volt, ez kicsit elmaradt az előző évi 108-tól. A korábbi csődszabályozás nehézkes volt, az adós csak a hitelezők minősített többségi hozzájárulásával juthatott fizetési moratóriumhoz, amit rendszerint nem kapott meg. A módosított csődtörvény rögtön fizetési haladékat ad a kérelmezőnek, és 90 napot biztosít a hitelezőkkel történő megegyezésre azáltal, hogy célja a felszámolás kiváltása. 2009. szeptemberi bevezetése óta ugrásszerűen növekedett a csődeljárások száma, az azt megelőző évi pár darabbal szemben. 2008-ban mindössze 2 ilyen eljárást indítottak, 2009-ben már 31-et, és ebből 20-at szeptember után. 2010-ben újabb rendkívüli növekedés következett be, megnégyszereződött a csődeljárások száma, 123 eljárás indult. 2011-ben viszont 12,2%-os visszaesés következett be, 108 eljárás megindításával.

Megszűnések

A vizsgált gazdálkodási formák (lásd Táblázatok – 11. tábla) körében összességében a megszűnések száma a tavalyi évi növekedés után 2012-ben tovább emelkedett. 2012-ben 17,9%-kal több szervezet szűnt meg, mint 2011-ben. A megszűnések számának emelkedése továbbra is az egyéni vállalkozók nagyszámú megszűnésének következménye, de ebben az évben a tavalyi évvel ellentétben a társas vállalkozások megszűnéseinek a száma is emelkedett. Míg az egyéni vállalkozók körében a megszűnéseket tekintve 24,1%-os emelkedést mértünk, addig a társas vállalkozások esetében a növekedés 10,9% volt.

Korábban a társas vállalkozások esetében eltérő tendencia jellemezte a jogi személyiségű és a jogi személyiség nélküli vállalkozásokat. Míg a jogi személyiségűek megszűnéseinek száma kis mértékben emelkedett, addig a jogi személyiség nélkülieké csökkent, 2012-ben viszont mindkét formában működő vállalkozások esetében emelkedett a megszűnések száma, és az emelkedés mértéke is szinte megegyezett (10,6, illetve 11,5%).

A társas vállalkozások esetében a megszűnések száma kivétel nélkül minden ágazatban emelkedett. A legnagyobb arányú növekedés a közigazgatás, oktatás, egészségügy ágazatcsoportban és a pénzügyi, biztosítási tevékenység területén következett be. Utóbbi esetében már az előző években is több megszűnés történt, mint az azt megelőző évben. A legkisebb mértékű emelkedés az építőiparban következett be, csupán 2,2%. Az egyéni vállalkozók gazdasági ágak szerinti megszűnéseinek száma hasonló képet mutat. Körükben is a legnagyobb arányú megszűnés a közigazgatás, oktatás, egészségügy ágazatcsoportban, a legkisebb arányú pedig az építőipar területén történt.

A megszűnések 98,3%-a a mikrovállalkozásokat érintette, körükben az emelkedés mértéke 18,3% volt. A középvállalkozások esetében ötödével csökkent, nagyvállalkozások esetében pedig ötödével nőtt a megszűnések száma.

A régiókat tekintve a megszűnések száma Észak-Magyarországon, Nyugat-Dunántúlon és Közép-Dunántúlon emelkedett a legnagyobb, Észak-Alföldön a legkisebb mértékben.

További információk, adatok, linkek:[Táblák \(STADAT\)](#)[Módszertan](#)**Elérhetőségek:**Piroska.Bakonyi@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6211

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu